

flere &c. aliæ ipsi cum brutis animantibus communes, ut nutritio, accretio, generatio &c. Huc pertinent quoque actiones infantum & lymphaticorum, quæ omnes rationis iudicium antevertunt & propterea è censu humanarum actionum excluduntur.

VII. His perstantibus non omninò possumus sentire cum illis, qui *Actionem humanam* definiunt per *actionem hominis à voluntate & intellectu ad bonum vel malum morale determinatam*; Nullæ enim illarum actionum quæ in exemplum actionum hominis à nobis allatæ sunt arbitrio humano subjacent, tantum abest ut vel ad bonitatem vel malitiam moralem à voluntate & intellectu determinari possint. Posito autem, illas actiones impropriè hominis appellari actiones, sed potius naturales dici mereri: per hoc tamen nondum excusatur illa definitio, quæ idem definit per se ipsum. Dissiteri tamen non possumus, humanas actiones communiter illas tantum appellari, quæ ad bonum vel malum morale jam tum determinatæ sunt; Quanquam humanæ actioni per moralitatem accidentalis quædam superaddatur differentia. Humanæ enim actiones sunt actiones libere, quæ ab homine per rationem exercentur; Morales autem actiones præter libertatem & rationem insuper certam qualitatem connotant. Hinc Poncius l. c. conc. II. *Quamvis, inquit, realiter idem sint, actum hominis esse moralem & esse liberum, tamen sub alia ratione actus aliquis dicitur liber, & sub alia iterum moralis. Et enim liber dicitur, ut procedit à potentia potente ipsum ponere vel non ponere, positis omnibus per se requisitis ad ipsius positionem; Dicitur verò moralis, ut dicit ordinem vel formalem vel fundamentalem ad existimationem illam laudis aut vituperii, seu ad ipsam laudem vel vituperium. Hæc ille.*

IX. Sunt verò actiones humanæ dictò modò consideratæ in duplici differentia; Aliæ ab ipsis illis potentiis, è quibus eliciuntur & in objectum prævisâ intentione liberrimè tendunt, recipiuntur; hujusmodi sunt omnes illi actus qui ab intellectu & voluntate procedunt eisdemque immanent. Aliæ, quæ qui-

B

dem